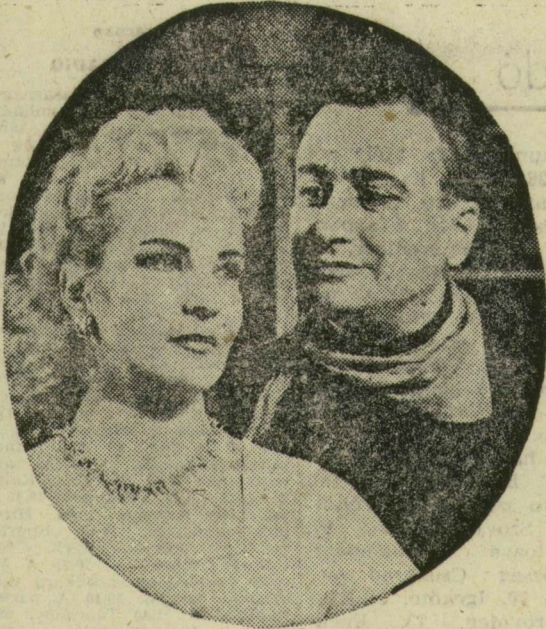

SZABAD SZÉL

Dunajevszkij operettjének bemutatója
a Szegedi Nemzeti Színházban

ALIG TIZ ÉVVEL ELŐTT csendült fel a Nemzeti Színházban először a Szabadság dala és Dunajevszkij Szabad szél című nagyoperettjének többi száma, amelyek azóta a zeneszerető hallgatók szívében élnek és azt példazzák, hogy a könnyű, szórakoztató muzsika sem alacsonyabb rendű, ha művész írja és van mondanivalója. Dunajevszkij bőven ontja a fülbemászó dallamokat, pattogó ritmusokat, partitúrája pedig komoly daljáték igényével a szakembert is lebilincseli. A pénteki premier elsősorban a muzsika diadala, de a színház fejlődése jól lemérhető az előadás összehangoltságán, a mostani együttes kitűnő teljesítményén. Ezért első helyen illeti dícsért Kertész Gyula rendezőt, aki frissen, ötletesen, tűzármentesen pergeti a cselekményt, és a zenével párhuzamosan állította a központi szerepre izmosuló egyénisé-

ba az új világ pirkadását, a nép összefogásából megvalósult szabadság győzelmét. Drámai feszültség és humor változtatják egymást zökkenőmentesen, mindig meggyőző, emberi hangon. Szalatsy István gonddal öröközött a partitúra finomságain, különösen sikerültek nála az érzelmes számok, de erő és lendület hajtotta pálcáját a táncokban és indulókban. A zenekar és énekkar hangzásban, a színek hullámzásában a siker fontos tényezője. Várady Zoltán karigazgató munkapénteki premier elsősorban a muzsika diadala, de a színház fejlődése jól lemérhető az előadás összehangoltságán, a mostani együttes kitűnő teljesítményén. Ezért első helyen illeti dícsért Kertész Gyula rendezőt, aki frissen, ötletesen, tűzármentesen pergeti a cselekményt, és a zenével párhuzamosan állította a központi szerepre izmosuló egyénisé-

Stella és Dusan — Iván Margit és Katona András

ge s vívóképes, meleg csengésű hangja a színpad másik erőssége. Szabad szélben a híres szabadságdalaiban hangjának fényéhez csupán a tolmácsolásmódját kapcsolta s így nem csoda, hogy az ütemes tapsokra számát megismételte. Színe-

kört teremtett, s gondosan kerülte a túlzásokat.

A KISEBB SZEREPEK-BEN egész sor tehetséges alakításra figyeltünk fel. Radnóthy Éva Klementin mamája egyszerűségében megkapó s énekében megcsillantotta hangjának bensőségét. Putnik Bálint Chesterfieldje éreztetni tudta a kapitalista világ minden üzletet szimatoló, léha fölénykedését. Marosi Károly rendőrfőnöke és Gemesi Imre félszemű nyomozótisztje hibátlan figurák. Mint énekes-táncos pár Zsiga Piroška és Masa Klári, mint jellegzetes korcsáros Zádori István is jól megállotta a helyét. Mánik László néhány maszkja (különösen a rendőrfőnöké), Bene Jánosné és Horváth Ferenc a milióbe illő jelmezei a színpadi hatás sikerült kiegészítői. Mezey Károly koreográfijája művészkézre vall.

A forró színházi estén az előadóművészeket méltán ünnepelték.

Szatmári Géza

Sikeres félévi vizsgák a dolgozók gimnáziumaiban

Szegeden csaknem négyszáz hallgatója van a dolgozók esti és levelező gimnáziumának. Mintegy ötven százalékuk fizikai munkás, akik közül sokan az irodai munkakörben dolgozókat is megelőzik szorgalmukkal és a tanulmányi eredményükkel.

A félévi vizsgaeredmények összesítése szerint az esti tagozaton a tantárgyak szerinti tanulmányi átlag a fokozódó követelmények ellenére meghaladta a 3,30-at. Különösen magyarból, fizikából és földrajzból születtek jó eredmények. A levelező tagozaton is rendben megtörténtek a beszámolók.

Mint dr. Bánfalvi József, a Radnóti Miklós Gimnázium igazgatója elmondotta, az esti tagozaton idén bevezetett új forma jól bevált Szegeden is. A megelőző években hetente négy, az idén már csak három nap tartott foglalkozásokat a felnőtteknek. Ez azt ered-

ményezte, hogy az egy napi szünet alatt jól fel tudtak készülni a tanulók, s másnapi feleleteik jó felkészültségről tettek tanúságot. A szegedi pedagógusok véleménye szerint azonban

ez az új forma még tökéletesebb lenne akkor, ha az esti tagozatra járók nem félévenként, hanem negyedévenként számolnának be tanulmányi eredményeikről.

Sikeresnek ígérkezik az esti tagozatot vezető pedagógusoknak az a kezdeményezése, illetőleg kísérlete, hogy az irodai alkalmazottak részére megteremtik a politechnikai képzés feltételeit is.

Jelenleg például az önként jelentkezők egyik húsz fős csoportja a rendes tanulmányi időn túl az esztorgályos, a kovács és a hegesztő szakma alapjaival is megismerkedik az iskola tanműhelyeiben.

D. I.

Sugár Hunyadi című oratóriuma a Szegedi Zenei Hetek nyitánya

A Szegedi Zenei Hetek megnyitóhangversenye ma, vasárnap délelőtt 11 órakor a Nemzeti Színházban a gazdag zenei eseménysorozatot méltó nyitányának ígérkezik. Műsorszámait, valamint a fellépő művészek és együttesek a szegedi zenei élet reprezentatív megnyilatkozásává avatják.

A hangverseny első részében a Szegedi Bartók Béla Filharmonikus Zenekar a zenei történet legnagyobb szimfonikusának, Beethovennek VI. szimfóniáját adja elő, mely gazdag hangulatú természetpoézisével, elragadó derűjével azt a zeneszerzőt mutatja be, aki a nép s a természet legyőzhetetlen

erejéből merítve jutott el a halhatatlanságha.

Az egyik legsikerültebb zenemű

Sugár Rezső Hunyadi című oratóriumának bemutatását méltán előzi meg nagy várakozás. A felszabadulás utáni magyar zenei termés egyik legkiválóbb alkotása már műfajánál fogva magára vonja a figyelmet, hiszen az oratórium a zenei kifejező eszközök minden lehetőségét felhasználja, mondanivalója impozáns kerekben bontakozik ki szimfonikus zenekar, vegyeskar, gyermekkar, szólóhangok előadásában. A mű Hunyadi Jánost, a törekvő hőst mutatja be a néppel és a néperért vívott dicsó harcokban. De nem mereng el a múltban, tekintetünk a ma és a jövő felé irányítja. A befejező részben felszabadult életünk képei elevenednek meg, a nép nagy hősei emléket őrizve építi boldogabb jövőjét.

300 tagú együttes

Az oratórium megszólaltatása a 300 tagú előadógyűtest nagy feladat elé állítja. A Bartók Béla Filharmonikus Zenekarra a drámai ellentéteket festő árnyalt színezetű és lélegzetelállító csúcspontok megteremtése vár. A Szegedi Zenebarátok Kórusa másfél éves fennállása alatt klasszikus oratóriumok bemutatása után most érkezett el az első modern hangvételű mű előadásához, mely az intonáció tökéletes biztonságán túl a néptömegek vágyainak, harcainak szenvedélyes hangú ábrázolását kívánja meg. A múlt komor képei után a gyermekkar megjelenése jelképes értelmű, az élet jövő színeinek részleteit látva, hangjuk boldog csengését hallva érezzük meg igazi jelentőségét a múlt és a jelen hősies küzdelmeinek. A Pedagógiai Főiskola gyakorló iskolájának egyesített gyermekkarában ott találjuk zenei művelődésünk legújabb hajtásának, az általános iskola zenei tagozatának apró énekeleit is.

Kiváló szólisták

A szólisták közül Sebestyén Sándor az elbeszélő szerepét tölti be, aki középkori énekmondók utódként adja hírül a történelem eseményeit. A hősies hangvételű, harcra hívó tenorszólisták Szabó Miklós énekli. A női szólóhangok megszemélyesítőire, Moldován Stefániára és Ivánka Irénre hálás szerepként vár két szenvedélyesen lírai hangvételű ária előadása.

A hatalmas együttest Vaszily Viktor vezényli, aki Sugár oratóriumának az országban már sok sikert aratott, elismerten legkiválóbb tolmácsolója.

Erdős János

(Siflis felv.)

Berta, Pepita és Monna — Zsiga Piroška, Lehoczky Zsuzsa és Masa Klári

holott mindannyian tudták, hogy még érett állapotban sem tudja megkülönböztetni az árpát a búzától.

Kilenc órakor aztán fölkerelkedett a minisztertanács, hogy átvonuljon a városházára a hatalom átvétele céljából. Egemásba karoltak, úgy mentek az úton. Enekeltek is. A jógaizindult.

— Hova, hova? — állította meg őket az őr a kapuban.

— Pertörő doktor úrhoz jöttünk — válaszolt bátran, szinte a hatalom göggyével Majtényi. Meg kellett őriznie a tekintélyét a többiek előtt is. Ő volt a miniszterelnök.

— A doktor úr nem ér rá. Jöjjenek holnap. Különben is mit akarnak tőle? Kik maguk? Kéregetni jöttek? Akkor jobb lesz, ha holnap se jönnek.

Ezt a szemtelenséget nem lehetett szó nélkül tűrni.

— Hogy beszél maga a szegedi Nemzeti Kormány tagjaival? Pimasz csirkefogó! Bolsevista! De majd gondom lesz magára, csak vegyük át a hatalmat.

— Micsoda? — képtel el a karszalagos. Mit pofázol te? Mik vagytok ti? Nemzeti kormány? Talán éppen te vagy a miniszterelnök — nagyot nevetett, mintha jó viccet hallott volna, aztán bohóckodva meghajolt, úgy mondta: bocsánat excellenciás uram!

— Na kotródjatok innen, amíg meg nem haragszom. Játsszatok a babáttokkal, ne velem! — fordította ismét komolyra a szót. — Na mi lesz? Még mindig itt vagytok?

— De kérem! Mit képzel maga? Én komolyan beszéltem, — tartotta magát az újdonsült miniszterelnök, bár a térdei kissé reszkettek.

— Hinnye az istenfádat! — dühödött meg amaz —, hát nem ér neked a szép szó. Te taknyos! Pucolj innen, mint a villám. Bújj az anyád köténye mögé, aztán elő se gyere három napig, mert úgy váglak szájon, hogy megemlegeted miniszterelnök korodban is.

— De kérem... — próbálkozott még egyszer a hazáért és a bársonyszékért.

Tovább azonban nem jutott. A fölpaprikázott nemzetőr egyszerűen galléron fogta, megfordította és a fenekébe rúgott egy rettenetesen. Olyan erős volt a rúgás, hogy kiröpítette az útra. A miniszterek nem várták meg, hogy sor kerüljön rájuk. Szégyen a futás, de hasznos! Keresztül a szökőkút medencéjén, a korzón. Csak a postánál álltak meg egy pillanatra, hogy kifújják magukat.

Szegény Majtényi! Mire föltápaszkodott, hűlt helye volt a kabinetnek.

— Na? Akarsz még egyet? — kiáltott oda az őr a kapuból röhögve, aztán hallatszott, hogy föl húzza a revolver kakasát. Gyerünk, gyerünk miniszterelnök úr! — mondta vészjelző nyájassággal.

A miniszterelnök úr bizony sírva sántikált haza. Ilyen gyalázatot! Ezt kapta a harcaiért, a meggyőződéséért, forradalmár-következetességéért és bátorságáért. Csak legálább ne tudná meg senki!...

Pedig megtudták. Másnap már észrevette, hogy lépten-nyomon összehúzódnak a háta mögött. A miniszterelnökségről suttogtak vigyorogva.

— Ugy bizony — mondogatták —, a becsületrendet is megkapta már. Csak nem látszik a nadragjától.

Papp Lajos

szí alakításában nem kevésbé gyűjtő Kovács János mint sugó. A humor képviselői ezúttal különösen kiemelték magukért: mindenekelőtt a táncokban remekló Lehoczky Zsuzsa, a karikírozás minden eszközét felvonultató Décsy György, valamint a szerepeik összekapcsoltságával a hatást még fokozó Lakky József és Káldor Jenő. Kellemes meglepetés Káldy Levente, benne a színház jóbeszédű táncoskomikus kapott, aki még énekelve is emelte a hangulatot.

Kátay Endre jeleneteiben markáns alakításával lé-

Az albán képzőművészet is jelentős fejlődést tett meg az ország felszabadulása óta eltelt években. Ezt tanúsította a tiranai képzőművészeti kiállítás is, amelynek anyagában számos értékes alkotás szerepelt. Jelentős részük a dolgozó nép harcait, mai életét ábrázolta a szocialista realizmus eszközeivel. Ezek közül való Bekiraj szobrászművész »Megkínzás előtt« című — a felvételünkön látható — műve, amely a partizánok hősiességének állít emléket. E szobrot a tavalyi moszkvai biennálén is bemutatták